

PRESSITEADE nr 70/23

Luxembourg, 4. mai 2023

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-389/21 P | EKP vs. Crédit lyonnais

Euroopa Kohus jättis jõusse EKP otsuse mitte anda luba selleks, et Crédit lyonnais' finantsvõimenduse määra arvutamisel jäetakse 34% tema riskipositsioonidest Caisse des dépôts et consignationsi suhtes arvesse võtmata

Euroopa Kohus tühistas Üldkohtu vastupidise otsuse, millega Üldkohus ületas enda kohtuliku kontrolli piire, asendades enda hinnanguga EKP hinnangu, mis käsitles Crédit lyonnais' suhtes esinevat erakorralise müügi riski

Crédit lyonnais on Prantsuse õiguse alusel asutatud aktsiaselts, millel on krediidasutuse tegevusluba. See krediidasutus on Crédit agricole SA tütarettevõtja ja seetõttu teeb Euroopa Keskpank (EKP) tema üle otsest usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet.

Crédit agricole taotles 5. mail 2015 enda nimel ja Crédit agricole'i kontserni kuuluvate üksuste, sealhulgas Crédit lyonnais' nimel EKP luba¹ jätta finantsvõimenduse määra arvutamisel arvesse võtmata riskipositsioonid, mis on seotud Prantsusmaa avalik-õigusliku asutusega Caisse des dépôts et consignations (CDC) ja mis tulenevad mitmesse hoiusetootesse tehtud hoiustest, mis kohaldatavate Prantsuse õigusnormide kohaselt tuleb kohustuslikus korras kanda üle CDC-le (edaspidi „reguleeritud hoiused“).

Üldkohus tühistas oma otsusega² EKP 24. augusti 2016. aasta otsuse, millega keeldus Crédit agricole'ile taotletud luba andmast. Pärast seda kohtuotsust taotles Crédit agricole EKP-lt uuesti luba jätta CDCga seotud riskipositsioonid arvesse võtmata. 3. mai 2019. aasta otsusega³ andis EKP loa jätta Crédit agricole'il ja Crédit agricole'i kontserni kuuluvatel üksustel, välja arvatud Crédit lyonnais, finantsvõimenduse määra arvutamisel arvesse võtmata kõik CDCga seotud riskipositsioonid. Seevastu Crédit lyonnais'l lubati jätta arvesse võtmata ainult 66%. EKP, kes leidis et tal on selles asjas kaalutusõigus, kohaldas vaidlusaluses otsuses metoodikat, mis võttis arvesse kolme tegurit: Prantsuse keskvalitsuse krediitkvaliteeti, erakorralise müügi riski ja CDCga seotud riskipositsioonide kontsentratsiooni taset.

Crédit lyonnais esitas vaidlusaluse otsuse tühistamiseks osas, milles sellega keelduti andmast talle luba jätta tema finantsvõimenduse määra arvutamisel arvesse võtmata kõik tema CDCga seotud riskipositsioonid, hagi, mille

¹ Ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT 2013, L 176, lk 1), mida on muudetud komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrusega (EL) 2015/62 (ELT 2015, L 11, lk 37), artikli 429 lõikes 14.

² 13. juuli 2018. aasta kohtuotsus Crédit agricole vs. EKP (vt ka pressiteade nr 110/18).

³ Otsus ECB SSM-2019-FRCAG-39 (edaspidi „vaidlusalune otsus“).

Üldkohus rahuldab⁴. Täpsemalt tuvastas Üldkohus, et vaidlusaluse otsuse põhjendus, mis puudutab erakorralise müügi riski taset, on „õigusvastane“. Sellest tulenevalt leidis ta, et EKP kasutatud metoodika kaks ülejäänud tegurit ei saanud viia selleni, et EKP keeldus vaidlusaluses otsuses andmast Crédit lyonnais'le luba jätta arvesse võtmata kõik riskipositsioonid, mis sellel krediitiasutusel CDC suhtes olid.

Euroopa Kohus, kellele EKP esitas apellatsioonkaebuse, tühistas vaidlustatud kohtuotsuse ja tegi asja suhtes ise lõpliku kohtuotsuse, jättes Crédit lyonnais' hagi rahuldamata. Oma otsuses selgitas Euroopa Kohus, milline on liidu kohtu kontrolli ulatus, kui ta hindab EKP haldusotsuste õiguspärasust olukorras, kus EKP-l on ulatuslik kaalutlusruum.

Euroopa Kohtu hinnang

Euroopa Kohus märkis, et kuna EKP-l on ulatuslik kaalutlusõigus selle üle otsustamisel, kas anda luba jätta finantsvõimenduse määra arvutamisel teatavatele tingimustele vastavad riskipositsioonid arvesse võtmata, ei tohi liidu kohtu kohtulik kontroll EKP otsuse põhjenduste põhjendatuse üle viia EKP hinnangu asendamiseni Üldkohtu hinnanguga. Selle kontrolli eesmärk on kontrollida, ega selline otsus ei põhine sisuliselt ebaõigetel asjaoludel ning ega selle tegemisel ei ole tehtud ilmset hindamisviga või kuritarvitatud võimu. Liidu kohus ei pea kontrollima mitte üksnes esitatud tõendite sisulist õigsust, usaldusväarsust ja sidusust, vaid ka seda, kas kogutud tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ja kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud. Nimelt juhtudel, kus liidu institutsioonil on ulatuslik kaalutlusõigus, on menetluslike tagatiste – nende tagatiste hulka kuulub institutsiooni kohustus uurida hoolsalt ja erapooletult kõiki konkreetsetes olukorras tähtsust omavaid asjaolusid – järgimisel põhimõtteline tähtsus.

Euroopa Kohus täheldas, et Üldkohus, andes oma hinnangu reguleeritud hoiuste tunnustele ja nende kumulatiivsele mõjule, leidis, et erakorralise müügi riski tase ei olnud piisavalt kõrge selleks, et põhjendada EKP keeldumist loa andmisest selleks, et finantsvõimenduse määra arvutamisel jäetakse arvesse võtmata kõik Crédit lyonnais' riskipositsioonid CDC suhtes.

Ent seda tehes esiteks ei seadnud Üldkohus kahtluse alla EKP poolt reguleeritud hoiuste tunnuste kohta tuvastatud, mille pinnalt EKP järeldas, et need tunnused ei võimalda täielikult välistada riski, et Crédit lyonnais võib olla sunnitud läbi viima erakorralise müügi. See puudutab iseäranis EKP järeldusi seoses reguleeritud hoiuste suure likviidsusega, kui õigusnormides ei ole nende väljavõtmist piiratud, ning seoses Crédit lyonnais' kohustusega teha hoiustajatele väljamakseid isegi sellel kümnepäevasel ajavahemikul, mis jääb Crédit lyonnais' positsioonide ja CDC positsioonide korrigeerimise vahele. Järelikult ei sea Üldkohtu arutluskäik kahtluse alla vaidlusaluses otsuses arvesse võetud asjaolude sisulist õigsust, usaldusväarsust ja sidusust, ning sellest ei nähtu, et need asjaolud ei kujuta endast kogu asjakohast teavet, mida EKP pidi arvesse võtma.

Teiseks tuleneb Üldkohtu järeldus, et EKP arvesse võetud teave ei toeta järeldusi, mis selle pinnalt vaidlusaluses otsuses tehti, Üldkohtu enda hinnangust erakorralise müügi riski tasemele. See hinnang põhineb küll samadel andmetel kui EKP poolt arvesse võetud andmed, kuid erineb selle institutsiooni hinnangust, ilma et Üldkohus oleks tuvastanud, et EKP hinnang on ilmselgelt ekslik.

Selliselt arutledes ei kontrollinud Üldkohus – mida ta oleks pidanud tegema – seda, kas tehtud on ilmne hindamisviga, vaid asendas EKP hinnangu enda omaga olukorras, kus sellel institutsioonil oli siiski ulatuslik kaalutlusruum.

Lisaks, seoses Üldkohtu hinnanguga, mis puudutab hiljutiste panganduskriiside kogemusele tuginevat EKP põhjendust, ei selgitanud Üldkohus, kuidas kaalutlustega – mille kohaselt ei saa reguleeritud hoiuseid erinevalt tähtajata hoiustest investeerida riskantsetesse või mittelikviidsetesse varadesse – saab tõendada, et EKP hinnang, mis puudutas massiliste väljavõtmiste riskistsenaariumi, mida tuli arvesse võtta Crédit lyonnais' puhul esineva erakorralise müügi riski analüüsimisel, on ilmselgelt väär. Sama kehtib kaalutluste kohta, mis põhinevad erinevusel

⁴ 14. aprilli 2021. aasta kohtuotsus Crédit lyonnais vs. EKP (T-504/19, EU:T:2021:185; edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“).

Prantsuse Vabariigi kahekordse garantii, mis on antud reguleeritud hoiuste toodetele, ja direktiivist 2014/49⁵ tuleneva tagatisskeemi vahel.

Euroopa Kohus järeldas sellest, et Üldkohus tühistas vaidlusaluse otsuse, asendades enda hinnanguga hinnangu Crédit Lyonnais' puhul esineva erakorralise müügi riski kohta, ilma et Üldkohus oleks näidanud, kuidas on vaidlusaluses otsuses selle kohta antud EKP hinnangus tehtud ilmne hindamisviga. Nii toimides ületas ta oma kohtuliku kontrolli piire. Samuti leidis Üldkohus ekslikult, et EKP rikkus enda kohustust analüüsida hoolsalt ja erapooletult kõiki konkreetsetes olukorras tähtsust omavaid asjaolusid.

Pärast vaidlustatud otsuse osalist tühistamist **tegi Euroopa Kohus esimeses astmes esitatud hagi suhtes ise lõpliku kohtuotsuse.** Crédit Lyonnais' esimeses kohtuastmes esitatud argumente analüüsides **leidis ta, et arvestades piiratud kohtulikku kontrolli, mida tal tuleb EKP-l käesolevas asjas olevat ulatuslikku kaalutlusruumi arvestades teha, ei ole Crédit Lyonnais suutnud tõendada, et EKP poolt vaidlusaluses otsuses antud hinnangud, mis puudutavad erakorralise müügi riski ja Prantsuse keskvalitsuse krediidikvaliteeti, on ilmselgelt ekslikud.** Seega jättis ta jõusse otsuse mitte anda luba selleks, et Crédit Lyonnais' finantsvõimenduse määra arvutamisel jäetakse 34% tema riskipositsioonidest CDC suhtes arvesse võtmata.

Meeldetuletus: Euroopa Kohtule võib esitada õigusküsimustega piirduva apellatsioonkaebuse Üldkohtu otsuse või määruse peale. Üldjuhul ei ole apellatsioonkaebusel peatavat toimet. Kui apellatsioonkaebus on vastuvõetav ja põhjendatud, tühistab Euroopa Kohus Üldkohtu lahendi. Kui menetlusstaadium seda lubab, võib Euroopa Kohus teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse. Vastasel juhul suunab ta asja tagasi Üldkohtusse, kes on seotud Euroopa Kohtu poolt apellatsioonimenetluses tehtud otsusega.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎(+352) 4303 6005

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎(+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv hoiuste tagamise skeemide kohta (EL 2014, L 173, lk 149).